

612 40
7/9273

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2270/5438
Konu : Yazılı soru önergesi

19/01/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 01/10/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.
10.00.02-15242 sayılı yazı,
b) 16/10/2009 tarihli ve 1937/4802 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9273 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2831/6509

19/01/2010

Konu : Yazılı soru önergesi

Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ
Antalya Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9273 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" kenar başlıklı 159 uncu maddesinin birinci fıkrasında, "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar."; ikinci fıkrasında, "Kurulun Başkanı, Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Kurulun üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay Genel Kurulunun, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay Genel Kurulu kendi üyeleri arasından, her üyelik için gösterecekleri üçer aday içinden Cumhurbaşkanınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler."; dördüncü fıkrasında, "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkimin veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar. Ayrıca Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir."; altıncı fıkrasında, "Kurulun görevlerini yerine getirmesi, seçim ve çalışma usulleriyle itirazların Kurul bünyesinde incelenmesi esasları kanunla düzenlenir.";

B- 2461 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun;

1- "Kurulun bağımsızlığı" kenar başlıklı 3 üncü maddesinde, "Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bağımsızdır.";

2- "Görev" kenar başlıklı 4 üncü maddesinde,

"Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır,

1. Yargıtay ve Danıştay üyelerini seçmek.

2. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hakim veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.

3. Hakim ve savcılarını;

a) Mesleğe kabul etme,

b) Atama ve nakletme,

c) Geçici yetki verme,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

- d) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
- e) Kadro dağıtma,
- f) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
- g) Disiplin cezası verme,
- h) Görevden uzaklaştırma,
- İşlemlerini yapmak.

4. Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Hakim ve savcıların yukarıda belirtilenler dışında kalan özlük işleri Adalet Bakanlığınca yerine getirilir.”;

3- “Başkanlık” kenar başlıklı 8 inci maddesinde,

“Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Adalet Bakanı başkanlık eder. Kurul, Adalet Bakanının bulunmadığı zamanlarda başkanlık etmek üzere seçimle gelen asıl üyeler arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla bir Başkanvekili seçer.

Adalet Bakanı ve Başkanvekilinin bulunmadığı hallerde Kurula, seçimle gelen asıl üyelerden kıdemlisi başkanlık eder. Kıdem, Yüksek Mahkeme Üyeliğine seçilme tarihi esas alınarak saptanır. Eşitlik halinde yaş esas alınır.”;

4- “Kurulu temsil” kenar başlıklı 9 uncu maddesinde, “Kurulu temsil ve Kurul adına beyanda bulunma yetkisi Başkana aittir.”;

5- “Toplantı ve karar yeter sayısı” kenar başlıklı 10 uncu maddesinde,

“Kurul; Başkanın, onun yokluğunda Başkanvekilinin daveti üzerine, üye tamsayısı ile toplanır. Yargıtay ve Danıştaya mensup asıl üyelerin Başkanlık ettiği hallerde veya yokluğunda toplantı yeter sayısının sağlanması için asılları yerine, Kurula kıdem sırasına göre yedekleri iştirak eder.

Bakanlık Müsteşarının Kuruldaki üyeliği asli görevi süresince devam eder. Müsteşar bulunmadığı zaman kendisine vekalet etmekte olan Kurula katılır.

Kurul kararlarını salt çoğunlukla alır. Üyeler kabul veya ret şeklinde oy kullanırlar. Çekimser oy ret sayılır.

Kurul Adalet Bakanlığında toplanır. Kurulun işleri Adalet Bakanlığınca yürütülür.”;

6- “İşlerin gizliliği” kenar başlıklı 16 ncı maddesinde, “Kurulda yapılan işlemler ve bunlarla ilgili görüşmeler gizlidir.”;

7- “Atama ve nakil” kenar başlıklı 19 uncu maddesinde,

“Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; atama ve nakillerde uygulanacak objektif esasları kapsayan Atama ve Nakil Yönetmeliği düzenler. Bu Yönetmelik Resmî Gazete’de yayımlanır. Adalet Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürlüğü ilgililerin taleplerini, sicillerini ve tespit edilmiş sair hallerini, hizmetin icap ve ihtiyacı ile birlikte inceleyerek kanuna, Atama ve Nakil Yönetmeliğine uygun olarak yapacağı taslağı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunar.

Bu taslak, ilgililerin gizli ve açık sicilleri ve diğer evrakı ile birlikte Kurul tarafından en geç bir ay içinde incelenir, aynen veya gerekli görülen değişiklikler yapılarak karara bağlanır ve Adalet Bakanlığına tevdi edilir.”;

C- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun “Soruşturmanın tamamlanması” kenar başlıklı 87 nci maddesinde, “Hakim ve savcılar hakkında tamamlanan soruşturma evrakı Bakanlık Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilir. Bu Genel Müdürlük tarafından

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yapılacak inceleme sonunda düzenlenecek düşünce yazısı üzerine kovuşturma yapılmasına veya disiplin cezası uygulanmasına gerek olup olmadığı Bakanlıkça takdir edilerek evrak ilgili mercilere tevdi olunur veya işlemiden kaldırılır.”

Ç- Hakimler ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliğinin;

1- “Kararname Taslağının Hazırlanması” kenar başlıklı 24 üncü maddesinde, “Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü ilgililerin isteklerini, sicillerini ve tespit edilmiş sair hallerini hizmetin icap ve ihtiyacı ile birlikte inceleyerek Kanuna, Atama ve Nakil Yönetmeliğine göre her yılda en az iki defa hazırlayacağı kararname taslağını Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunar.”;

2- “Kurul Üyelerine Verilecek Bilgi ve Belgeler” kenar başlıklı 25 inci maddesinde, “Atama kararnamelerinin görüşülmesinden önce Bakanlıkça;

a) Münhal hâkimlik ve Cumhuriyet Savcılıkları,

b) Mesleğe kabul edilenlerin, kabul tarihlerini gösteren liste,

c) Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının göreve başlama tarihleri ve görev yerlerini gösteren defter,

d) Nakil talebinde bulunan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının durumlarını gösteren özet bilgiler,

e) Açık ve gizli sicillerle varsa disiplin, tedbir ve geçici görevlendirme kararları,

Kurulun toplantılarında ve gerektiğinde toplantı dışında üyelerin incelemeleri için hazır bulundurulur.”;

3- “Taslağın Görüşülmesi” kenar başlıklı 26 ncı maddesinde,

“Kararname taslağı, ilgilerin gizli ve açık sicilleri ve diğer belgeleri ile birlikte kurul tarafından en geç bir ay içinde incelenir. Aynen veya gerekli görülen her türlü değişiklikler yapılarak karara bağlanır ve Adalet Bakanlığına tevdi edilir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılan atamalara ilişkin kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır.”,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Yukarıda açıklanan hükümler ve 2461 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi hükmü çerçevesinde, Bakanlığımızca, talepleri, sicilleri ve tespit edilmiş sair halleri, hizmetin icap ve ihtiyacı ile birlikte incelenerek, Kanuna, Atama ve Nakil Yönetmeliğine uygun olarak, adlî yargı hâkim ve savcıları ile idarî yargı hâkimlerinin atanmalarına ilişkin hazırlanan atama kararnamesi taslağı, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunulmaktadır. Kurulca incelenen taslak, aynen veya gerekli görülen değişiklikler yapılmak suretiyle karara bağlanarak Bakanlığımıza iade edilmektedir.

Hâkim ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliğinin bölgelerdeki hizmet süresini düzenleyen 3 üncü maddesine göre, hizmet süreleri dördüncü ve beşinci bölgelerde 2 yıl, üçüncü bölgede 3 yıl, ikinci bölgede 5 yıl ve birinci bölgede ise 7 yıldır. Yönetmelik gereğince en az hizmet süresini doldurmayan hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile birinci bölgede çalışmayı hak etmiş ve halen bu bölgede hizmetlerini sürdüren hâkim ve Cumhuriyet savcılarının yer değişikliğini gerektirir herhangi bir disiplin cezası almadıkları sürece görev yaptıkları yerden kendi talepleri olmaksızın re’sen atamaya tabi tutulmaları mümkün değildir. Yerleşik uygulamalar da bu doğrultudadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Yargı teşkilâtında görev yapan tüm hâkim ve Cumhuriyet savcıları, özlük hakları ve atama esasları açısından yukarıda anılan hüküm ve düzenlemelere tabidirler.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, Bakanlığımız internet sayfasında da yayınlanan 29/07/2009 tarihli basın açıklamasında ayrıntıları açıklandığı üzere;

Adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları hakkında hazırlanan 2009 yılı Yaz Kararnamesi taslağının 15/06/2009 tarihinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunulduğu; Kurul tarafından taslak üzerindeki görüşmelere 06/07/2009 tarihinde başlanıldığı; yapılan görüşmeler sonrasında 21/07/2009 ve 27/07/2009 tarihlerinde de atama işlemlerinin sonuçlandırıldığı;

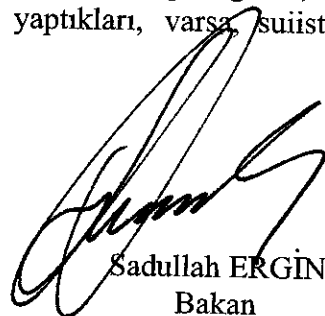
Soru önergesine konu edilen soruşturma ile ilgili olarak, 10/09/2007 ilâ 19/10/2009 tarihleri arasında, söz konusu soruşturma ve kovuşturmalarda görev alan hâkimler ile Cumhuriyet savcıları hakkında ihbar ve şikâyeti kapsayan bir kısım dilekçelerin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan vekilinin havalesiyle Bakanlığımıza intikal ettirildiği; söz konusu dilekçelere istinaden, yapılacak işlem sonuçlarından bilgi verilmesinin sadece iki dosya için istendiği; bu dosyalardan birinin 09/09/2009 tarihinde sonuçlandırıldığı ve şikayetçiye gönderilen iadeli taahhütlü yazının 06/10/2009 tarihinde tebliğ edildiği; şikayetçiye yapılan tebliğ çerçevesinde kesinleşme sürecinin beklenildiği; kesinleşmeyi müteakip Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığına bilgi verileceği; diğer dosyanın adalet müfettişi aracılığıyla yapılan incelemesinin ise halen devam ettiği;

Soru önergesine de konu edilen soruşturma ve kovuşturma kapsamında, yargı görevlileriyle ilgili olarak, değişik kişiler tarafından değişik tarihlerde verilen değişik ihbar ve şikâyet dilekçelerinde ileri sürülen konular ile yapılacak inceleme sırasında ortaya çıkabilecek diğer hususlarla ilgili olmak üzere, keyfiyetin adalet müfettişleri tarafından incelenmesi ve delil elde edildiğinde soruşturmaya geçilmesi yönünde Bakanlığımızca "Olur" alındığı; bu "Olur" çerçevesinde gereğine titizlikle tevessül edildiği ve adalet müfettişleri aracılığıyla gerekli inceleme ve soruşturma işlemlerinin yapıldığı; inceleme ve soruşturmalar tamamlandığında 2802 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükmü uyarınca gereğinin yapılacağı;

Yürürlükteki mevzuatımıza göre, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 101 inci maddesindeki, soruşturma esnasında, edinilen kanaate göre ilgilinin göreve devamının soruşturmanın selâmetine veya yargı erkinin nüfuz ve itibarına zarar vereceği sonucuna varıldığında, soruşturma emrinde sarahat olsun veya olmasın, rapor tanzimi beklenilmeyerek ilgilinin, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna geçici tedbirle görevinden uzaklaştırılması veya soruşturmanın neticelendirilmesine kadar başka bir yargı çevresinde görevlendirilmesinin düzenlenecek bir ön raporla birlikte talep edilmesi halinde konunun Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna iletiliği; bunun yanında, Kurulun, ancak disiplin yönünden soruşturma dosyaları tekemmül edip önüne geldiğinde, ilgililerin yargılama faaliyeti dışındaki veya yargılama sırasında yaptıkları, varsa suiistimallerini inceleme ve karara bağlama yetkisinin bulunduğu,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan